

Predavanja Natura 2000

Skupaj z Ministrstvom za okolje, prostor in energijo ter Zavodom RS za varstvo narave smo pripravili več predavanj o Posebnih območjih varstva, katerih namen je bil pred-

staviti pomen teh območij za življenje nekaterih ogroženih vrst ptic. Na predavanja smo povabili različne interesne skupine, ki delujejo na teh območjih.

Na vseh predavanjih se je razvila plodna diskusija, med katero so se razjasnila številna vprašanja in nejasnosti.

Mladinski ornitološki tabor - Ptuj

Organizirali smo že deseti mladinski ornitološki tabor, tokrat na Ptuj. 17 mladih ornitologov je pod vodstvom petih mentorjev popisalo belo štokljo in tako prispevalo glav-

nino podatkov za letošnji mednarodni popis te ptice. Popisali smo tudi kmečke lastovke, čopastega in poljskega škrjanca, plotnega strnada in navadno čigro. Osemdnevni tabor so mladi za-

ključili z javno predstavitvijo rezultatov, na kateri so s svojim znanjem navdušili zbrano občinstvo.

Ptičje krmilnice

Že drugo leto zapored smo prostovoljci DOPPS pripravili in izvedli akcijo "Hrana za ptice - naravo otrokom". Otroškim vrtcem smo podarili ptičjo krmilnico in nekaj semena. Glavni cilj te akcije je bil, da otroci s krmljenjem ptic razvijejo pozitiven in odgovoren odnos do narave.

Drugi projekti

Kmetijstvo

Z aktivno udeležbo v delovni skupini organizacije BirdLife International za področje kmetijstva so se v luči reformiranja Skupne kmetijske politike pokazale možnosti usklajevanja kmetijskih in naravovarstvenih interesov predvsem na območjih Natura 2000 v Sloveniji. Pričeli smo z aktivnostmi v sklopu modeliranja pticam prijaznih kmetijsko - okoljskih ukrepov. Postali smo aktivni partner delovne skupine na Ministrstvu RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za oblikovanje smernic razvoja podeželja v programskem obdobju 2007 - 2013. Vzpostavljeni so bili stiki s pristojnimi državnimi in strokovnimi institucijami na področju kmetijstva in razvoja podeželja.

Fotonatečaj

Skupaj z družbo Mobitel smo letos pripravili že osmi fotonatečaj "Svoboden kot ptica", ki se ga je udeležilo 41 avtorjev iz Slovenije in iz tujine. Ker je letošnje leto tudi 25-letnica Direktive o pticah, je bila tema letošnjega fotonatečaja "Ogrožene ptice Evrope". Prejeli smo 298 fotografij, kar je glede na zahtevno temo kar lepa številka.

Pisarna DOPPS

Pisarno DOPPS smo z novim letom preselili na Tržaško 2 v Ljubljani. V avli naših novih prostorov smo postavili razstavo "Ljubljansko barje", ki si jo obiskovalci pisarne lahko ogledajo in spoznajo veliko bogastvo na pragu glavnega mesta.

Telefon društva smo poimenovali kar "Ornitofon", saj prek njega pomagamo pri številnih težavah, s katerimi se srečujejo ljubitelji ptic.

V delu novih prostorov urejamo tudi ornitološko knjižnico. Knjige in revije bodo za izposojno na voljo vsem, ki jih zanima ornitologija. V ta namen smo tudi povečali izmenjavo ornitoloških revij.

V letu 2004 se je spremenilo število zaposlenih v pisarni. Zaposlili smo štiri nove sodelavce (ornitologa, agronoma, vodjo projekta LIFE za uresničevanje projekta LIFE Kosec ter nadzornika v Škocjanskem zatoku), na novi delovni mesti sta odšla dva sodelavca.

Glavni pokrovitelj DOPPS

GLAVNI POKROVITELJ

Drugi večji sponzorji in sofinancerji projektov

GRAND HOTEL UNION D.D.
Mikloščeva 1, Ljubljana, Slovenija

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PROSTOR IN ENERGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, ZNANOST IN ŠPORT

Poslanstvo DOPPS je varovanje ptic in njihovih habitatov z naravovarstvenim delom, raziskovanjem, izobraževanjem, popularizacijo in sodelovanjem.

Informacije:

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije
DOPPS - BirdLife Slovenia
Tržaška 2, p.p. 2990, 1001 Ljubljana
tel: 01 / 426 58 75, fax: 01 / 425 11 81
e-pošta: dopps@dopps-drustvo.si
http://www.ptice.org

Fotografije: Peter Buchner, Vojko Havliček, Simon Komar, Mati Kose, Borut Mozetič, Slavko Polak, Polona Sladič

Lektura: Henrik Ciglič

Tisk in prelom: Medium, Žirovnica

Naklada: 5000 izvodov

DOPPS, januar 2005

DOPPS v letu 2004

Drage članice, dragi člani!

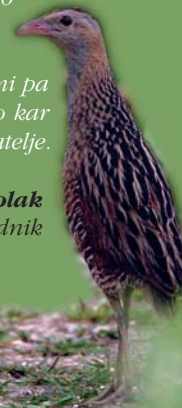
Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije je dopolnilo 25 let. Ob izjemnem, četrstoletnem jubileju vam kot predsednik pa tudi v imenu vseh članov Upravnega odbora društva čestitam in se vam zahvaljujem za prispevek k izpolnjevanju našega poslanstva.

Društvo je močno, kolikor je močno njegovo članstvo. Spominjam se obdobja izpred desetih let, ko števila članstva nismo znali in zmogli potisniti prek takrat magične številke 300. Nepričakovan vzpon našega društva je prineslo sodelovanje z družbo **Mobitel**, s katero je naš partnerski odnos daleč presegel zgolj sponzorstvo.

Podobno partnersko sodelovanje smo kasneje dopolnili še z **Grand hotelom Union**. S skupnimi, odmevnimi akcijami smo po številu članstva, ki je v nekem obdobju presegle 2000 članov, postali močna in samozavestna nevladna naravovarstvena organizacija. Lotili smo se resnih in zajetnih naravovarstvenih projektov. Preveč jih je, da bi jih našteval. V preteklem letu smo se spoprijeli celo z vzvišenimi mlini na veter. Prav ob zbiranju podpisov peticije proti graditvi vetrnih elektrarn na Volovji rebri smo se zavedeli pomena močnega članstva. Ob skoraj pretežkem bremenu nalog, ki si jih nalagamo, pa smo mogoče nekoliko prezrli vaše želje, dragi člani. Zaskrbljeni smo zaznali, da nam število članov rahlo upada. Menili smo, da sta - neskromno rečeno - vrhunska Acrocephalus in Svet ptic, ki ju prejimate, pa tudi številni izleti in predavanja dovoljšnje poplačilo za vaš trud. Mogoče smo pozabili, da iz imena "društvo" izhaja tudi druženje, ki pa nam ga ob prehitrem tempu današnjega življenja gotovo primanjkuje.

Drage članice in člani, pomagajte nam s svojimi željami in predlogi, mi pa obljubimo, da bomo z vašo pomočjo kar najlepše skrbeli za naše pernate prijatelje.

mag. Slavko Polak
predsednik

Popisi za Novi ornitološki atlas gnezdilk Slovenije (NOAGS)

Tudi leta 2004 smo nadaljevali s popisi za NOAGS. Več kot 50 popisovalcev je sodelovalo pri letošnjih popisih, popisano območje pa je obsegalo približno šestino ozemlja Slovenije. V sklopu popisov za NOAGS je bil organiziran tudi skupinski popis **Koroška 2004**. Z njim smo zapolnili še eno vrzel v ornitološki obdelanosti Slovenije. Sodelovalo je 35 popisovalcev, ki so obdelali območje, veliko približno 1000 kvadratnih kilometrov.

Drugi popisi

Tradicionalno **Zimsko štetje vodnih ptic (IWC)** smo kot usako leto opravili v mesecu januarju. Kljub slabim vremenskim razmeram ob popisnem vikendu je število popisanih odsekov zadovoljivo.

Leta 2004 je potekal že **10. mednarodni popis bele štorklje**, ki se mu sicer posvečamo usakih deset let. Večino popisa so opravili udeleženci mladinskega ornitološkega tabora, preostalo pa člani DOPPS.

V letu 2004 je bil opravljen **popis kosca** na celotnem območju Slovenije. Poleg 8 območij Natura 2000, kjer je koscec tudi kvalifikacijska vrsta, je bilo v popis vključenih še 80 drugih lokalitet. Že trinajstič zapored smo izvedli akcijo skupinskega nočnega štetja koscev na Cerkniskem jezeru.

Poleg že tradicionalnega **popisa velike uharice** na Kraškem robu in Vipavski dolini ter **velikega skovika** na Ljubljanskem barju in Goričkem smo letos popisali še naslednje izbrane vrste ptic: kotorno, malega klinkača, podhujko, beločelega deževnika, zlatouranko, srednjega detla, sokola selca, belovratega muharja, črnočelega srakoperja, navadno čigro, kozačo in pisano penico. Pri tem delu je sodelovalo 60 predanih popisovalcev, ki so opravili kar 440 popisnih dni.

Popisali smo tudi ptice na reki Krki in se lotili popisov v Krajinškem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib.

Upravljanje naravnega rezervata Škocjanski zatok (NRŠZ)

Kljub velikim pričakovanjem se renaturacija Škocjanskega zatoka v letu 2004 še ni začela. Dokončanje izvedbene dokumentacije, urejanje statusa zemljišč in vsi drugi postopki za pridobitev gradbenega dovoljenja so zahtevali veliko več časa, kot smo skupaj z ministrstvom sprva načrtovali. Zadovoljni pa smo, da smo končno prišli do faze, ko se papirnati del priprav na renaturacijo, ki je zahteval toliko časa in delovnega vložka, končuje in je pred nami tisto pravo - začetek renaturacijskih del na terenu.

Dokončali smo osnutek Načrta upravljanja rezervata za obdobje 2004-08 in ga uspešno predstavili na ministrstvu. Naslednji korak je potrditev na Vladi RS. Udeležili smo se dveh izobraževanj o interpretaciji narave in parkovni infrastrukturi doma in v tujini in v okviru pobude Interreg IIIA skupaj s partnerji v mreži Adriawet pripravili prvo projektno vlogo za tovrstne aktivnosti.

Na terenu smo skrbeli za redna vzdrževalna dela, urejanje krožne učne poti in obstoječih objektov za obiskovalce ter stalno spremljali stanje v rezervatu in okolici v okviru celodnevne nadzorne službe. Začeli smo s samostojnimi vzorčenji osnovnih parametrov kakovosti vode. Poleg tega pa smo izvedli številne naravoslovne dneve, izlete in predavanja, na katerih smo članom, šolam in drugim zainteresiranim skupinam sproti predstavljali naše delo.

Vzpostavitev dolgoročnega varstva kosca v Sloveniji

Z letom 2004 smo začeli uresničevati triletni projekt LIFE "Vzpostavitev dolgoročnega varstva kosca *Crex crex* v Sloveniji". Pripravili smo osnutek akcijskega načrta, ki v prvi vrsti predstavi osnovne pogoje, potrebne za varstvo kosca v Sloveniji, poleg tega pa opredeli grožnje, ki bi lahko ovirale njegovo uspešno zaščito. Akcijski načrt vsebuje tudi dolgoročne akcije in pričakovane cilje za zaščito tudi drugih varovanih travniških vrst ptic.

V prvem letu izvajanja projekta smo zakupili parcele za potrebe projekta na delu Ljubljanskega barja, v sodelovanju s partnerjem pa se izvaja nakup parcel na območju Cerkniskega jezera. Tudi na travnikih ob Nanoščici smo zagotovili pticam prijazno gospodarjenje. Na parcelah, ki jih še poskušamo kupiti na Ljubljanskem barju, želimo na podlagi akcijskega načrta vzpostaviti habitat, primeren za kosca in druge travniške vrste ptic.

V letošnjem letu smo organizirali več ekskurzij, predavanj in drugih predstavitev projekta, objavljeni pa so bili tudi številni članki v časopisju in prispevki na radiu. Aktivno sodelujemo s kmetijsko svetovalno službo in kmeti oz. lastniki zemljišč na projektnih območjih.

Natisnili smo zgibanko "Travniki, košnja in kosci", ki je namenjena informiranju in ozaveščanju javnosti o pomembnosti varovanja habitatov kosca, ter pobarvanko z naslovom "Kosec in prijatelji", ki je namenjena predšolskim otrokom.

Pripravili smo spletno stran www.life-kosec.org, kjer je projekt natančno predstavljen. Monitoring kosca smo na območjih, kjer projekt poteka, opravili v okviru useslovenskega popisa te ogrožene ptice.

Bitka za Volovjo reber

Spomladi 2004 so se začele aktivnosti proti graditvi vetrne elektrarne na območju Volovje rebri nad Ilirsko Bistrico. Koalicija za Volovjo reber, katere koordinacijo je prevzel DOPPS, je bila od svoje ustanovitve izredno aktivna: večkrat je pozvala ministra za okolje, da začasno zavaruje to območje, pripravila peticijo proti postavitvi vetrne elektrarne in okroglo mizo z Društvom slovenskih pisateljev, poslala vlogo na ustavno sodišče za ugotovitev zakonitosti postopkov, uredila zbornik strokovnih mnenj in opravila še vrsto drugih aktivnosti z namenom, da prepreči uničenje tega bisera narave.

Publicistična dejavnost

Acrocephalus

V letu 2004 so izšle štiri številke revije *Acrocephalus* (tri številke lanskega in ena številka letošnjega letnika). Tako smo lahko prebrali številne strokovne članke z useh področij ornitologije ter kratke ornitološke novice.

Svet Ptice

Letos je društvena revija *Svet ptice* dobila novo oblikovno podobo, povečali smo tudi naklado. Izšle so tri številke te poljudne društvene revije.

Spletna stran

V začetku leta smo pripravili ornitološki portal, spletno stran društva, ki jo dopolnjujemo z novicami. Spletna stran deluje na naslovu www.ptice.org.

Izobraževanje članstva in širše javnosti

Izleti, predavanja

Društvena predavanja smo tudi letos organizirali na šestih lokacijah po Sloveniji (Maribor, Celje, Radovljica, Ljubljana, Cerknica, Koper). Pripravili smo 37 predavanj. Organizirali smo tudi 11 ornitoloških izletov na številna zanimiva območja. Z izlety smo obeležili tudi **Evropski dan opazovanja ptic**. Pripravili smo 7 izletov, ki se jih je udeležilo več kot 100 udeležencev.